

SURT CADA TRES SETMANES

SUBSCRIPCIÓ	
Població.	5'00 ptes. l'any
Fora	6'00 " "

Dels articles en són responsables llurs autors. - No es retornen els originals. - Anuncis, esqueles i remesos a preus convencionals - - - -

Esguardant tot un any

A fa un any que va aparèixer el nostre benvolgut BRUM. I un any, no és cap avior per a ningú, i menys per a una publicació com la nostra, que hauria de subsistir llarg temps, mentre la Selva fos Selva.

Però tenim el goig de mirar retrospectivament un any ben aprofitat, durant el qual BRUM ha bregat decidit per la bona obra selvatano-catalana. No parlarem de la feconditat del nostre periòdic, que estem segurs ha donat el seu fruit. I sinó, els números publicats en respondrien.

Després d'un any sentim el caliu que ens acarona en la fredor aclaparant que ens mena l'absència de dos homes: En Josep Puig i Pons i En Josep Fortuny i Monné. Un i altre ens alentaren fortament fins que la mort se'ls endugué. El caliu que ara ens acarona és el dels nostres amics que ens han ajudat a fer realitat la nostra tasca.

El nostre agraïment sincer a tots els subscriptors, especialment els forans, que amb llur apoi i contingent, tant ens han esforçat.

BRUM té contret amb tot el poble de la Selva, el deure de seguir bregant sense treva pels ideals que ha defensat. Però, simultàniament, té el deure que l'obliga a superar-se per agrair als seus col·laboradors, als seus favoreixedors i subscriptors la confiança i l'apoi que li han donat.

Es l'hora d'esguardar un any de tasca i d'esguardar l'esdevenidor. Es el nostre propòsit de seguir laborant, intensivament,—i ho farem,—la feina que de bon grat ens hem imposat, no empenyuts per altra cosa que el bé de la Selva i el bé de Catalunya. Ens mouen els mateixos impulsos que quan ens llençarem al carrer l'any passat, però accentuats i redreçats cap al màxim profit del que tant estimem.

Volem fer millor tasca que la realitzada. Per això és nostre propòsit anar introduïnt algunes millores en el nostre periòdic, en bé i profit de la causa que fomentem.

Un any és un lapsus de temps curt. Però és un esperó per a no deixar-nos defallir en el camí començat que serà el fressament del benestar de les generacions futures.

Avui, com un any enrera, BRUM, està al servei de la Selva, i, per ella, al servei de Catalunya.

LA REDACCIÓ.

S'apropa el dia d'eleccions per a diputats al primer Parlament de Catalunya. ☉ BRUM, que no pertany a cap partit polític determinat, car el seu únic fi és selvatanisme i catalanisme, creu que els electors deuen votar, sense prejudicis de cap mena, aquells homes que més garanties els ofereixin, en bé i profit de la Selva i Catalunya. ☉ Per la nostra Circumscripció es presenta un candidat selvatà, VENTURA GASSOL, que, com a tal, deu amar i deurà laborar per a la Selva si assoleix els alts destins a què aspira. Com a tal, doncs, és la màxima garantia de selvatanisme. ☉ Per això BRUM creu complir son deure dient als bons vilatans:

Voteu al selvatà VENTURA GASSOL ROVIRA

Qui més hi sap, que més hi digui

PPROMPTE farà un any, i amb motiu d'unes gestions que ens foren encomanades, obtinguérem de les oficines del Consell de Cultura de la Generalitat, les següents dades:

SELVA DEL CAMP

Cens general . . . 2.900 habitants.
Cens escolar . . . 460 infants.

Escoles de l'Estat:

2 de nois amb una assistència de 60 alumnes.

1 de noies amb una assistència de 50 alumnes.

Escoles privades:

Religioses; 1 de noies amb una assistència de 50 alumnes.

Religiosa; 1 de nois amb una assistència de 150 alumnes.

L'examen de l'anterior relació, ens va convèncer de que no era apremiant la creació de major nombre d'escoles a la nostra vila.

Trobant-nos en vigílies de construir un grup escolar, no ens férem partidaris de la creació de noves escoles unitàries. Sosteníem que les despeses que ocasionaria el seu funcionament, calia reservar-les pel nou grup escolar, en el qual s'havia de solucionar el problema de la quantitat i qualitat de l'ensenyament.

L'Estat tingué a bé de crear noves escoles, i podria ésser que continués fins a crear les necessàries per encabir els 460 infants d'edat escolar amb què compta la vila. Allavors ens podem trobar que funcionin les aules necessàries sense comptar encara amb el grup escolar i, per tant, sense cap relació entre elles. Aquesta realitat que ja comença és la que no volguérem silenciar, creguts que així podíem servir a la Vila, i ens induí a escriure el nostre article anterior.

Amb el funcionament de les noves escoles es deix sentir amb més intensitat la falta de relació que deuria existir entre elles i que proporcionaria, infortunadament, la graduació a distància.

El dia que l'Estat hagi creat totes les escoles que pertoquen a la nostra vila, cessaran, segons la nova llei d'associacions presentada al Parlament, les congregacions religioses en les seves funcions docents. Aleshores hi haurà funcionant a la nostra vila més de sis escoles o graus que assenyala, com a necessaris, per a dit dia, el Sr. Misrach en el seu escrit del número anterior.

Entretant, creiem que és un deure de preparar-se per a encaminar degudament la solució del problema educatiu de nostra vila, cosa que té de preocupar a tots els selvatans. Per això, nosaltres, desitjosos d'aportar-hi nostre modest gra de sorra, proposàvem en nostre article la graduació a base d'una nova mestressa de pàrvuls, i, seguim creient que, amb els graus que facin falta, per aquí podria encarrilar-se aquest important problema, sense esperar la construcció del grup escolar, que, tots tenim de procurar que sigui el més aviat possible.

JOSEP M.ª ROIG.

La tragèdia d'un pedant

Historieta "viscuda"

—Mira, papa; fa tres dies que rebérem l'esquela i encara no has escrit el condol al teu amic Sr. Malet. Has de fer-ho avui, sense falta.

—Veuràs, ja t'ho diré; com que hauria d'escriure-li en català i ja saps que jo no n'he estat mai de *catalànero*, no sé com posar-m'hi i... no li puc escriure, vet'ho-aquí. Quan ens vegem ja li donaré una excusa... i... mira...

—Ah, no, papa; això no pot ésser; seria faltar a les bones regles... Veuràs, com que no hi ha cap llei que mani escriure en català, li escrius en castellà. La qüestió és complir.

I tot dient això, la noia, que estava del tot interessada en que son pare complís amb els deures de bona amistat, li posà al davant paper i ploma.

—Apa, va, home; això està fet en un moment...

El nostre home, que es trobà sense adonar se'n amb la ploma a la mà, sentí per tot el cos un calfred pensant que se li descobriria el que de molt temps procurava amagar amb totes les traces i manyes...

—Va, home; que no escrius?

—Caram, noia, ets molt pesada; que no ho veus que no tinc ganes d'escriure?.. Hi ha dies, en això! Mira, ara no sabia com començar... m'has fet posar nerviós... I agafant-se, com a últim recurs per a sortir del pas, a l'autoritat de pare, diu amb una energia exagerada, més aparent que positiva:

—I prou; t'hauria de bastar el que no em vingui de gust per a no insistir. Encara semblaria que vols manarme. ¡Mal educada!

La filla, sorpresa per l'actitud irascible del seu pare (ella la creu vertadera), i ferida per l'insult injust, calla humili, i se'n va plorant.

El nostre protagonista, que és un bon pare en mig de tot, queda trist i pensatiu veient la injustícia comesa i se'n va avergonyit... Reflexiona sobre la causa que l'ha conduït a comportar-se com un dèspota... I se n'avergonyeix més encara.

El remordiment s'apodera del bon home qui no pot resistir més el sentir els sospirs plorosos que la noia fa a la cambra del costat i, instintivament, se n'hi va.

—Escolta, *Angelita*—li diu acarriant-la—no ploris dona... Ja comprenc que he estat injust tractant-te amb tanta duresa, però...

L'Angelita, que és bona i ben educada, no vol que el seu pare segueixi amb aquell to de persona que s'humilia i l'interromp dient:

—No, papa; tu pots tractar-me sempre de la manera que vulguis... però joestic disgustada perquè penso que el no voler escriure al senyor Malet, deu ésser que haureu passat alguna cosa perquè, si no fos així, no pot ésser que t'entossudissis en no quedar com un bon amic. Pensa que ell, en totes les desgràcies que hi ha hagut a casa nostra, quan no ha vingut personalment, ha escrit de seguida i, per tant, tu no pots deixar de fer el mateix.

El nostre home ja es torna a veure la tragèdia sobre i se sent altra vegada aquella suoreta freda pel cos.

—Ja t'he dit que jo amb aquest *cueto* del català no hi entenc i no hi sé escriure, vaja.

—Però qui ho diu que escriguis en català? Fes-ho en castellà, home! Ell, encara que sigui catalanista, com que ja sap com tu penses, no ho estranyarà.

En això, la noia ja l'havia anat acostant a la taula i li torna a donar la ploma.

L'home quedà indecís... però de repent, com qui s'ha decidit a una acció heroica, pren la ploma i s'asseu per a escriure...

Encapçala la lletra amb molta dificultat i després del consabut «*Querido amigo*» es queda parat, apoia el cap a la mà esquerra i... ¡aquí no sortirà res!

L'home veu que se li fa impossible la situació i que no li queda més camí que confessar el seu secret i per últim, amb cara de llàstima, diu amb to baixet i avergonyit:

—Mira, filla; t'he d'ésser franc... però sobretot no ho diguis a ningú perquè la vergonya em mataria!.. No puc escriure a En Malet perquè... perquè no en sé!!! Amb el temps que no he agafat la ploma ho he perdut i ho faria tan malament que se'n burlarien!

L'Angeleta, que s'hauria barallat amb qualsevol que li hagués dit que son pare no sabia escriure, resta astorada davant la confessió d'aquest, la qual no pot deixar de creure pel to d'amarga sinceritat en que ha estat feta.

¡Quina desil·lusió! Ella que havia quedat embadalida tantes vegades escoltant de son pare anècdotes i trossos de discursos de Cánovas del Castillo, Romero Robledo i Maura; que sabia que anys enrera s'havia engolit la major part de novel·les de Dumas, Sué, Paul de Cok, etc; que parlant de música nomenava Rossini, Donizetti i Bellini com si haguessin estat companys de col·legi... i ara veure que amb tanta erudició no sabia escriure una carta de condol!

Així, doncs—pensava,—totes aquelles burles que feia dels catalanistes, de la llengua catalana i de les noves normes, no eren més que una astúcia per amagar la seva ignorància i una manera de dissimular la seva incapacitat per aprendre res nou... Però ni en castellà tampoc! Déu meu! On pot arribar l'engorroniment de poble...

Mentre la filla anava reflexionant així, l'home havia quedat sentat a la butaca de l'escriptori, pansit i tristoi, si bé que més tranquil litzat per haver-se descarregat la consciència.

Maquinalment es treu la petaca i omple la pipa poc a poc...

Per fi, la noia, per acabar aquella enutjosa situació, diu:

—Escolta, papa; no pateixis; ja li escriuré jo al senyor Malet i li diré que tu no el trobes gaire bé... en fi: ja ho arreglaré com pugui.

El pare, agraït, besa a la seva filla amb una emoció corprenedora.

L'Angeleta, fent com qui no ho entén, li pregunta:

—Que no surts avui?

—Ai, si, tens raó! Dona'm el bastó, que he d'anar a l'Ateneo perquè la tertúlia es pensaria queestic ma-

lalt. Oh, i tot just avui que tindrem tanta tela llegint i comentant la conferència d'En Gil Robles...

I el nostre *intel·lectual*, amb la pipa i el bastó i el seu tipus de senador de primers de segle, emprén, amb pas mesurat i emfàtic, la seva ruta diària vers el temple de Minerva...

JOB TREMPAT.

Música i Teatre

AMB motiu de les Festes de Fira que s'han celebrat en aquesta vila, la societat «La Defensa Agrària» ha presentat al seu públic, els elencs artístics següents: la Cobla-Orquestra local «La Selvença» i la companyia còmico-dramàtica catalana que dirigeix el primer actor Lluís Carreres.

*
**

Com a part integrant de les Festes oïrem tres audicions de sardanes. Es molt encoratjador veure en les nostres festes, que jamai hi manquin les composicions de la nostra dansa; que al desgranar les primeres notes, la veu de la tenora ultrapassi els límits del conjunt harmònic i cridi, com a toc de clarí el principi de festes, al jove i a la damisella per acudir a la plaça i eixamplar les rotllanes tot donant-se les mans com a expressió de germanor, no tan sols amb els presents, sinó formant-se idealment una sardana gran; que les anelles d'ací, vagin enllaçades amb les puntejades en les restants terres de Catalunya i cada comarca sigui una expressió fidel del seu folklore.

Donem la nostra felicitació als coblistes, ja que és precisament d'aquesta vila la veu que fan sentir pels pobles de la nostra terra i al propi temps hi porten la seva selvatanitat.

Contribuïren a omplenar el programa dos concerts d'Orquestra. En l'execució de dits concerts cal que li donem al Sr. Aymemi la més afectuosa enhorabona, ja que al presentar-nos aquestes cançons tan tendrament infantívols de Mussorgsky en el *Boris Goudonow* al primer dia i el *Tannhauser* de Wagner en el segon dia, sols poden ésser fruit d'un treball constant, tant per part de director com d'executants. Hem de fer un parèntesi: llàstima per La Selva que al presentar-nos aquestes obres clàssiques hi manqui—el que podríem dir-ne—una educació musical.

*
**

El plat fort d'aquestes dues diades fou la representació del drama del poeta Josep M.ª de Sagarra, *L'Hostal de la Glòria*. Aquesta obra és una de les més importants que té Sagarra en el teatre català. *L'Hostal de la Glòria* és com la majoria d'obres d'En Sagarra, un drama de passió cruel per un costat i delicada per l'altre, que es descabdella en la vila de Ripoll a principis del segle passat, pel qual veiem travessar per l'hostal una sèrie de personatges de la més variada psicologia i amb una justa imprecissió.

El personatge central, Glòria, és aquella dona que no arriba a xafardera, però que acut allà on hi ha una necessitat, enduta per un sentiment altrusta que li reporti un profit propi. En el primer acte a l'entrar en escena, aquella definició que es dona ella mateixa del seu caràcter, és una mostra del ropatge brillant dels bells versos del poeta, sota el número d'imatges gràfiques i extraordinàries, esmaltades de sabroses nomenclatures.

Ens presenta Sagarra dos tipus apres: Andreu i Roser, l'home i germana respectivament de Glòria. Les lluites que per sí prenen els personatges arriben en tant grau màxim, que per si soles basten per posar en claredat tot el procés de l'obra. Però s'ha de fer una observació. Hem dit «per si soles basten» en quan veiem que l'autor ens presenta aquell tipus de dona pobra i vella, personificada en aquesta obra per Gertrudis,—que és una de les característiques del seu teatre—espècie de mig bruixot que apareix en els moments més crítics, ajudant, tot relacionant-se amb els altres personatges, a unificar el procés de l'obra. D'aquí que hem fet aquesta observació per la gran importància que aquest paper hi juga.

Un altre paper, tal com el del Rupit, que evoluciona a mesura que passen els anys, no el trobem en tota l'obra. Són les relacions innocentones amb la seva amiga Angeleta en el primer acte i la paraula aguda i un poc picant en el segon acte en que determina la transformació lenta de la psiquis.

Hi hem trobat un defecte en aquesta obra. És el no seguir una direcció recta en la línia central de l'acció, ja que mantes vegades es val de concepcions accessòries.

Això si, Sagarra, quan ens presenta els personatges bons, són bons fins al moll dels ossos i els malvats són malvats de cap a peus, però examinant-los en el fons hi trobem una certa tendresa.

Els crítics ens diuen que el cas de Sagarra és el següent: un poeta que escriu pel teatre, portant-hi tot el seu talent de poeta, que està per sobre del de dramaturg. D'aquí que el vers desfigura l'acció, quedant reduït a l'esquema sobre el qual els accents, les rimes, les imatges i les paraules capdellen i des-

capdellen llur rica sensualitat, que resulta el valor fonamental de l'obra.

L'Hostal de la Glòria ens fou servida d'una manera no molt notable, però si suficient per la companyia que actua al Teatre Principal de Tarragona dirigida pel primer actor Lluís Carreres.

F. ROIG FERRAN.

Llàtzer a casa els mals rics

A la senyoreta Celina Lhotte

He rebut la visita de la dama millonària, vídua i sense fills, que de pas per París una vegada a l'any, ve regularment a fer-se invitar a sopar. Jo estava plena de determinacions atrevides i, com el bandoler amagat dins el bosc, esperava amatenta el moment més propici de l'atac que es presenta a la fi. Vaig explicar la història lamentable d'una família pobre, tot afegint, d'un tarannà d'amabilitat hipòcrita:

—M'he permès comptar amb vostè per a ajudar-la.

La dama millonària va fer, sobre el silló, dos o tres saltirons precipitats:

—Amb mi? Amb mi? Què s'ha pensat? La gent s'afigura que perquè tinc una fortuna... Però i les càrregues? He degut encara, abans de partir, fer adobar la coberta d'un mas. I els impostos? Tinc nombrosos solars dels quals no puc amagar res a l'inspector. Els temps són durs, ¿no ho comprén?

Vaig observar senzillament que si ella sols podia anar tirant amb vuitanta-mil francs de renda, un obrer malalt, pare de cinc fills, encara se la passava indubtablement més prima. Ella em respongué:

—Vostè es deixa entendre... Jo, en canvi, estic segura que aquesta és una gent que no se sap entendre.

Amb tota la meua estratègia no vaig arrancar d'ella ni cinc cèntims, però vull afegir amb certa valentia que si no s'hagués mogut de casa ni a les vuit, hauria degut, aquell vespre, buscar-se una altra taula...

Fa alguns anys, una noia molt rica que vaig tenir ocasió de trobar em demanava de tant en tant que la guiés en les lectures. Jo procurava etzivar-li, entre títols anodins, la menció d'altres llibres que li permetessin sospitar certes misèries i—qui sap?—li fessin venir ganes de treballar per posar-hi

remei, però un dia no es pogué estar de dir-me:

—Per de prompte, no comprenc perquè contem aqueixes històries... Quan algú té una desgràcia és quasi sempre culpa seva. El meu pare va venir a París a tretze anys, sense cap cèntim, i amb un certificat, només, dels seus estudis. A quaranta anys posseïa grans fàbriques. Aixó si: era molt treballador. Aquests que es planyen deuriem fer com ell.

Vetaquí.

També per ella, tots els que no havien fet com el seu pare «no sabien entendre's».

Els del meu temps es recordaven d'haver sentit antany una composició en vers en la qual el poeta conta la història d'una noia captaire:

«D'aquelles que un escolta i que no arriba a creure. Car nostra consciència té massa por de creure-hi...»

Quantes vegades aquests mots se'm fan presents en sentir oposar a una relació de misèries les objeccions tradicionals de l'egoïsme! En conjunt, malgrat tot, els homes no són pas molt dolents: quan ho veuen s'apiaden i, resolts, actuen. Mes justament per a creure-ho volen veure-ho; i obtenir que ho vulguin veure, és això el que no és fàcil!

Els tarats per la injustícia són per de prompte, en general, d'una turpitud extraordinària. Qui escriurà la psicologia de l'home en l'abandó, quan «aquells que s'han sabut entendre» li fan etzarosament l'honor d'una interview? Nou pobre, va pel món amb la misèria com duent una vergonya, explica que té encara «alguna coseta», i la caritativa dama pensa en sortint: «Em sembla que deu haver exagerat...» O bé al contrari, habituat a la misèria de temps ha, per experiència sap el molt que cal per a emocionar-se; llavors, volent quedar millor, acusa tres mesos d'hospital en lloc de dos, i sis fills en lloc de qua-

tre. Una casualitat maligna sempre descobreix la veritat, i la dama indignada per l'engany, jura que se'n desentendrà...

—I la gratitud? Ja no n'hi ha de gratitud, senyora. La gent accepta el què se li dona com si fos la cosa més natural...

Quantes virtuts, Déu meu, es necessiten per ésser pobret! Per no parlar més que de virtuts visibles!

Ja que ens trobem entre nosaltres, ben segurs que els faritzeus no llegiran aquestes ratlles, esmentaré algunes objeccions que he recollit entre ells: són tan semblants a les que deuen sentir, que cadascú de vosaltres deuria creure que jo em faig amb els mateixos que ell. Al mateix temps us revelaré el meu petit sistema de defensa. Si vosaltres l'empreu, us desitjo tenir l'èxit que no sempre a mi em dona.

El senyor d'edat, rígid, encartroinat i sever, que ha fet fortuna jugant a la Borsa:

—Per de prompte, *aqueixa mena de gent* hauria degut preveure el pervenir. Si hagués estalviat quan era jove...

—Què us sembla senyor: quan un home ha caigut a l'aigua li demanareu perquè s'ha apropiat a la riva? Treieu-lo fora primer, el procés ja us resta temps de fer-lo. Sempre es parla d'aquests que tenen culpa, però n'hi deuen haver d'altres? On s'amaguen, doncs, aquests, que es pretén mai no trobar-los?

—Però vostè no pot pas negar que els treballadors beuen, senyora.

—Tots els treballadors? I els treballadors no més? Vostè deu tenir sense dubte, les estadístiques a la mà? Aquí el senyor es pica un xic.

—Tots, jo no ho dic, senyora, però molts...

—Senyor, quan els nens es cremen amb llumins, en són ells culpables, o llur família, d'haver deixat la caps a llur alcanç? Vós teniu una papereta d'elector: exigiu, doncs, d'una vegada dels vostres representants que facin aplicar la llei sobre el nombre de tabernes...

Entre mi penso en la bona de la meua àvia que responia a aquesta objecció:

—Li agrada fer la copeta, n'esteu segurs? Llavors jo estic contenta d'haver-li donat aquest gust.

Però em guardo ben bé prou d'esplaiar-me amb aquesta rèplica, de la

qual no comprendria l'assenyada i graciosa compassió, la rectitud ferotge del senyor que ha fet fortuna jugant a la Borsa.

També deveu conèixer, sense dubte, la dama dels llavis pintats que sense treva es planya de la vida cara, aquesta terrible vida cara que, veritat? és deguda tan sols als salaris massa pujats dels obrers (s'ha arribat a assabentar de que hi hagi sense-feina?)

—No se saben privar de les coses, senyora; es d'això que provenen tots els mals. Al meu temps, els obrers anaven a la fàbrica a les cinc del matí i no en sortien fins a les set del vespre. No es trobaven pas més malament per això. Però no anaven al cinema...

O cinema! Pedra tirada al cap dels que es debaten contra els barracots i les males condicions de la feina! Bòc emissari! Rencor de les senyores d'edat de casa bona que al lliu hi van a les vuit del vespre!

Un dia que jo sortia amb una altra senyora el marit de la qual es va fer ric venent ferro a l'exèrcit, vegí un minyonet esparracat que, amb el nas tocant a l'aparador d'un pastisser, havia escollit la banda del llamí més vistosa, passava la punta del seu dit brut pel cristall, i després llepava el dit amb convicció. Demaní que em dispensés a la dama, vaig comprar el dolç i donar-lo a l'infant. Això us sembla una cosa natural? A mi també, però la senyora me feu càrrecs:

—Flac servei és el vostre. Ja que caldrà que se'n privi tota la vida, més val que ja comenci de petit...

El vas de vi, el cinema de dissabte al vespre, el pastís que el nen llepa a través l'aparador, què és el que això prova, sinó que els grans, igual com els petits, no sempre són sants del desert, i que, fins en l'absència del necessari, el superflu, que evadeix per un minut de les privacions diàries, és també a sa manera necessari? Jo vaig més lluny: és totjust perquè aquesta mena de gent està desposseïda del necessari que, de tant en tant, té precisió d'una mica de superflu.

Iestic segura que encara entre les vostres relacions deu haver hi la senyora «de seny» que us diu amb un sospir, la boca en cor:

—Sí! Ja ho sé... Però Nostre Senyor ho ha dit: «Sempre n'hi haurà de pobres entre vosaltres...»

—Ai, senyora, si Nostre Senyor

predigué que hi hauria sempre pobres, us creieu que Ell se n'alegra i que nosaltres no tenim de mirar de disminuir-ne el nombre? «Sempre hi haurà pobres...» Però no és perquè Ell sabia que sempre hi hauria mals rics?

Apostaria d'altra part que la senyora «de seny» no seria capaç de contar-vos la paràbola de Llätzer. En canvi, sap perfectament la història del vas d'aigua que obtindrà recompensa. No us dic jo quina ganga! Recompenses eternes per una cosa que no costa ni cincl

Però el dia que us hi veieu amb pit, demaneu-li que mediti sobre la frase terrible que es troba en el mateix capítol de Sant Mateu: «Senyor, quan us hem vist tenir fam o set, o ésser estranger i sense roba, o malalt, o a la presó i no us havem assistit? I ell us respondrà: *En veritat us ho dic que cada vegada que vosaltres no ho heu fet amb un d'aquests més humils és a Mi que no ho heu fet.*»

JEANNE ANCELET HUSTACHE.

De Ceux que le monde oublie.
Biond & Gay. Paris. 1932.

JOSEP F. RÁFOLS, TRAD.

Ràpida

De l'odi a Catalunya

ES que tothom ho sap que hi ha qui odia a Catalunya. L'obstrucció sistemàtica de l'Estatut ho evidencià. Però l'Estatut és un fet malgrat tot.

Ara resulta que els no catalans no estan contents. Vinga propagandes per constituir el Frente Unico Español i la Concentració Espanyola. Partits que fracassaran o no, que més o menys hàbilment disfressats, no res més són que un atac persistent a Catalunya.

Diuen que aquí hi han més de mig milió de castellans, qualsevolga que siguin. Així ho creiem, i ho haguéssim cregut sempre encara que ells no ho haguessin dit; prou que ho sabíem. 600.000 castellans que mengen a Catalunya i mengen de Catalunya. Una dada eloqüentíssima.

Bé. D'aquests castellans équants n'hi han que s'han solidaritzat amb les aspiracions justíssimes del poble

de Catalunya? Es a dir: équants n'hi han que viuen de Catalunya i a Catalunya i no els dona la gana de voler aprendre, ni parlar, ni escoltar la nostra llengua?

I ara volen inhibir-se en els afers particulars de Catalunya. De la Catalunya liberal que considera ciutadans seus àdhuc els de les més allunyades terres i que els permet i cedeix els càrrecs públics. Però volen inhibir-s'hi, no com a castellans-catalans, sinó com a castellans no catalanes.

¿Es que a l'Ajuntament de Barcelona no hi han Regidors no catalans però que estimen Catalunya?

Catalunya no sentirà repugnància en que el regisme dels seus interessos estigui en mà de qui es vulgui, català o no, amb tal que tingui la garantia d'estimar Catalunya.

Però aquests castellans no catalanes, que com a tals ens volen àdhuc a casa nostra, arreballar el regisme dels més sagrats amors, ¡via fora!

¿Què dirien si els catalans, com a tals, féssim cosa semblant en una regió autònoma, fora de Catalunya?

Seran, aquests partits que araneixen, tant Frente Unico Español i Concentració Espanyola com vulguin. Nosaltres els creiem netament anticatalans i fills de l'odi a Catalunya.

I pobrets dels 600.000 castellans que mantenim si assoleixen que el seu odi covi en nosaltres amb la mateixa intensitat. Tot el que ara és tolerància i àdhuc germanor, ¿què seria?

Heu ací una lluita totjust iniciada, que, si pren peu, no sabem on podria arribar. Però creiem que, si tal fos, poden començar a aprendre: setge jutges mengen fetge...

EL SET-CIÈNCIES.

Diccionari General de la Llengua Catalana

per POMPEU FABRA

Aquest «Diccionari de la Llengua Catalana» de Pompeu Fabra, és la publicació capital que esperàvem tots els Catalans

Aquest Diccionari constarà de 20 a 25 fascicles que es publicaran quinzenalment. Cada fascicle de tamany 14x20 cm., tindrà unes 100 pàgines de text i podrà adquirir-se únicament per subscripció al preu de 2'50 ptes.

El preu de l'obra, un cop acabada, serà superior al total de la subscripció.

Dirigiu les subscripcions a:
LIBRERIA NACIONAL I ESTRANGERA. — Raval Santa Anna, 20 Telèfon 419 A. — R.E.U.S.

MIRATGES

Un acord de l'Ajuntament

SOVINT, al veure una làpida, un monument que homenatja un home i fa perdurable la seva gesta, el seu art, el seu mèrit, ens hem sentit invadits per una mena de dolença.

¿Quantes vegades aquell home qual nom s'immortalitza en marbre, ha estat blanc d'injustícies i amargors?

Artistes incompresos, mentre visqueren, hagueren de passar un veritable calvari. Llurs obres romangueren inconegudes, molts cops rebutjades pels que es deien entesos, i aquells homes que sacrificaren llurs vides i molts cops quelcom més en ares d'un ideal, els sorprengué la mort en plena misèria i el que és més trist embolcallats en les tenebres d'una incomprensió aplanadora i qui sap si víctima d'intrigues i gelosies.

I aquells homes que en vida es vegeren abandonats, postergats, i visqueren amb l'amargor d'ésser incompresos, i que als ulls de la gent no foren res més que uns éssers obscurs, maniàtics, quimèrics, tan bon punt clogueren els ulls, com començà a donar llur nom, i al mèrit fins aleshores inconegut, menyspreat, de llurs obres, com per art de sortilegi es desvetllà prenent les proporcions merescudes fins a fer-los cèlebres, immortals. La Humanitat, injusta durant la vida de molts homes ha hagut d'esperar la seva mort per alçar llurs noms i llurs obres al lloc que el treball, l'estudi, el sacrifici havia merescut en vida.

No és nou el tema, però malauradament aquesta injustícia encara perdura.

Manta vegada també, el poble, injust amb els que ho mereixien, ha estat inoportú, de vegades exagerat.

Hi ha gestes, hi ha homes, que mereixen ésser homenatjats, donant el seu nom a un carrer, a una plaça, amb un monument, durant la seva vida, però hi ha homes, hi ha gestes, hi ha obres, que cal esperar, no pas la mort, però si la, diem-ne, maduresa.

A fi que el lector ens entengui millor marcarem la diferència entre les arts i ciències i la política.

Una obra d'art, un descobriment científic són obres incommovibles al temps. L'home que en literatura, en pintura, en música, en medicina, en qualsevol art o ciència, assoleix un grau de perfecció, i aporta un avenç al seu poble, a la humanitat ha marcat el seu

nom amb lletres inesborrables. La seva obra no la pot abatre ni el temps ni les seves obres futures, que més aviat la superaran. L'artista, l'home de ciència, pot ésser homenatjat en vida, mereix l'afalac de l'homenatge públic i perdurable durant la seva vida.

En canvi amb els polítics, entenem que no deu obrar-se tan a la lleugera amb aquesta mena d'homenatges. Fent la salvetat de cassos únics, decissius, transcendents, molts cops heroics, per la història, repetim que la política no és una cosa tan diàfana com les arts i les ciències. Davant d'aquestes tothom inclinarà la testa. Davant dels fets polítics, amb la salvetat manifestada, gairebé mai tothom hi estarà d'acord. I a més, cal esperar que el temps doni la raó.

*
**

En la nomenclatura urbana de la

nostra Vila, van a fer-se reformes. L'Ajuntament ha acordat donar a carrers i places noms com el de Mossèn Joan Pié, Pi i Margall, Salmerón, Josep Puig Pons, Mossèn Cinto Verdaguier, Angel Guimerà. Convilatans alguns, compatricis altres; tots ells digníssims, Salmerón, encara que no era català també ho deu merèixer. Tots ells traspassats.

Però l'Ajuntament ha acordat també donar el nom de Joan Puig i Ferrer i Ventura Gassol a un raval i un carrer.

¿Es que ho mereixen?

Davant de l'interrogant restem indecisos, però volem dir el què pensem.

No sabem si a nostres convilatans il·lustres els plaurà aquest homenatge, però nosaltres voldríem que fossin homenatjats com escriptor i com a poeta, respectivament, que prou llorers tenen guanyats.

Homenatjar ambdós com a polítics, encara que tenen molts mèrits apuntats, tampoc volem callar-ho:

Potser és aviat.

JOAN VALLDAURA.

VIDA MUNICIPAL

EXTRACTE DE LES SESSIONS DE L'AJUNTAMENT

Sessió del dia 30 de Setembre

S'acorda nomenar Llevadora i practicant titular a Dª Encarnació Civit Panadés, única concursant que s'ha presentat al concurs de 30 dies obert per l'Ajuntament per a proveir les vacants que dels esmentats càrrecs existien.

S'acorda, a indicació de la Junta de Sanitat, adquirir un aparell de depuració d'aigües per a utilitzar-lo en les de la vila.

A proposta del regidor senyor Segarra, s'acorda sollicitar del senyor Josep Satorres, l'obertura d'una font provisional en la mina de la seva propietat i en el Raval de Sant Pere.

Sessió del dia 5 d'Octubre

En virtut d'una lletra rebuda de l'advocat Sr. Miró Esplugues, s'acorda comparèixer al sumari sobre responsabilitats i autoritzar al senyor Alcalde perquè atorgui poders a procuradors de Reus i Tarragona, senyors Creus i Sabaté, respectivament.

S'acorda el pagament d'un compte de 8 pessetes presentat pel Secretari per un viatge a Tarragona per assumptes del Municipi.

S'acorda incloure en la llista de pobres de solemnitat a un veí de la localitat.

En virtut d'una petició de la senyora Maria Masdeu de Font, sobre una quantitat d'aigua domiciliària que li fou concedida per l'Ajuntament a l'any 1930, qual concessió costà a dita senyora la quantitat de 400 ptes., prometent-li l'Ajuntament que li aniria retornant aquella quantitat així que s'anessin fent noves concessions, s'acorda mirar si es troba acord de l'Ajuntament en aquest sentit i procedir en conseqüència.

Sessió del dia 12 d'Octubre

S'assabenta la Corporació d'una Circular del Governador Civil apareguda en el «Bul·letí Oficial» de la província sobre parcors i rabassaires, acordant fixar-la a la taula d'anuncis per a coneixement del veïnat.

S'acorda dissoldre la Junta del Cementiri i procedir a la recollida dels títols antics de propietat de nínxols a l'objecte de canviar-los amb els nous, suara rebuts, i anotar-los en el corresponent llibre-registre.

Es nomena una comissió integra-

da pel regidor Sr. Vallverdú i el Secretari de la Corporació, per tal de que gestioni prop de l'Inspector provincial d'Instrucció pública el trasllat de l'escola de nenes del carrer de l'Hospital a l'ex-caserna de la Guàrdia civil i la de nens de dit darrer local al del carrer de l'Hospital.

S'aprova una factura de 18 pessetes de la casa Pallarols, de Reus, corresponent a dues gorres d'uniforme de l'agutzil.

S'acorda passar avís als artistes serrallers Srs. Cabré, Massana i Rovira i al llaurer Sr. Andreazini, perquè per tot dissabte a les 12 del migdia presentin els preus per a la construcció d'una tuberia al Raval de Sant Pere.

Sessió del dia 19 d'Octubre

S'acorda anunciar al veïnat per mitjà de pregó, que fins el dia 15 de Novembre proper es despatxaran sense recàrrec les cèdules personals a Reus.

S'assabenta la Corporació de la presentació pel Farmacèutic titular, d'una factura de medicines de beneficència municipal, important la quantitat de 81'40 ptes.

S'aproven diversos comptes i factures.

Noticiari

La simpàtica convilatana Angela Roig es troba ja molt millorada de la llarga enfermetat que ha sofert.

Ens en alegrem molt i li desitgem un ràpid i total guariment.

Hem pogut ja saludar al nostre amic Samuel Fort, gairebé guarit de la malaltia que ha sofert.

El dia 22 d'Octubre es celebrà l'enllaç matrimonial del nostre amic Pere Cavallé amb la simpàtica selvatana Teresa Masdeu.

Els desitgem una perdurable lluna de mel.

A mes de la peixeteria que En Josep Masdeu ha establert al carrer de la Font, n'ha inaugurat una altra a la casa n.º 8 del carrer Major, Teresa Olivà,

que ha estat admirada de tothom pel bon gust amb què està instal·lada.

Ha estat allitada d'alguna gravetat la Sra. Empar Cogul mare del nostre company Francesc Cabré.

Ens felicitem de que es trobi ja restablerta.

EL Sr. Aimador Claramunt de la Sàstreria NOVA-YORK de Reus, vindrà cada dijous i dissabte a prendre mesures i fer proves.

Per vestir elegant i econòmic, vestiu-vos a la

Sastreria Nova York

Les festes de fira han resultat unes bones festes dins de les societats, però el que se'n diu fira que anys enrera era tan important per les moltes operacions comercials que s'efectuaven, no l'hem vista per enlloc.

A la plaça de la Palma no hi havia res de palma.

A la plaça del Blat no hi vegérem ni un mesuró de blat.

Al raval de Sant Rafel, que com se sap s'hi posava el firal de bestiar, no hi hagué ni un porc, ni una mula, ni un trist ruc...

Allà on es venien les castanyes a l'engròs no n'hi havia per a fer la castanyada un matrimoni sense fills.

Sols hi havia a la plaça de Macià dues barraques de *xurros* i un subhastant de faixes i flassades barates i a la plaça de la República 6 parades de quincalla, la major part d'objectes de 95 cts.

I per ço hem de fer dos dies de festa?

No ha pensat ningú que dos dies de festa, tan sols pels jornals que es perden, tenen molta importància?

Per què l'Ajuntament no ha volgut recollir la iniciativa de BRUM de traslladar la fira en diumenge?

A més de que resultaria més llúida i concorreguda estalviariem un dia de festa o millor dit aprofitariem un dia més pel treball.

Si l'origen de les fires té un sentit econòmic, o d'economia política, no es pas gens estrany que es miri i s'estudïi sots aquest punt de vista.

Per ço no reparem en insistir en la conveniència de traslladar la fira en diumenge.

La diada de Totsants i seguint la tradicional costum ha estat molt visitat el Cementiri.

En totes les societats i pastisseries hi ha hagut molta animació en les rifes de plats de confitura i podem dir que a «La Defensa Agrària» s'han rifat 390 plats.

Ha estat acceptada pel Consistori la dimissió del càrrec d'Alcalde presentada pel Sr. Josep Genius encarregant-se accidentalment de l'Alcaldia el Sr. Josep M.ª Tarrech Masdeu.

PER a adquirir material elèctric a bon preu, així com també motors, dinamos i aparells de ràdio, visiteu la casa

JOSEP LOZANO

CARRER FORTLUNY (abans Monterols) **REUS**

El diumenge dia 30 d'Octubre, donà una conferència en el teatre de «La Defensa Agrària» el Sr. Farreres i Duran secretari del Departament d'Agricultura de la Generalitat de Catalunya.

Feu la presentació del conferenciant l'il·lustre convilatà Ventura Gassol que després de dedicar un cant a la nostra Selva en el que es reflectia el molt amor que hi sent, ressaltà les bones qualitats del conferenciant.

La conferència versà prop de la política agrícola que té planejada el Consell de la Generalitat i la importància d'aquesta riquesa que, a criteri del conferenciant, ha estat poc menys que abandonada i preterida a la industrial tot i tenint més importància.

Tant el Sr. Gassol com el conferenciant foren calurosament aplaudits.

També estigué ací visitant l'Ajuntament per tal d'estudiar la repoblació forestal del terme i la plantació d'arbres per els ravals del poble, un enginyer de la Generalitat.

JOSEP ESCUDÉ

ADVOCAT

HA TRASLLADAT EL SEU DESPATX AL

CARRER DE JESÚS, 3, PRAL., 2.º

REUS

Sindicat Agrícola i Caixa Rural de Sant Andreu

Domiciliat en el local de "La Defensa Agrària"

Capital solvent: 5.000.000 de pessetes

Premses hidràuliques de propietat Elaboració i venda d'oli d'oliva

CAIXA D'ESTALVIS

Rendiment a compte corrent	.	.	.	3	per cent
" per semestre	.	.	.	4	" "
" anyal.	.	.	.	5	" "

La imposició mínima és de 25 pessetes

SELVA DEL CAMP (Tarragona)

IGNASI CABRÉ

SERRALLER - MECANIC

Construccions i reparacions de sinies i motors
Instal·lacions de motors-bomba i tuberies per
a conduccions d'aigua

MAJOR, 21

SELVA DEL CAMP